

■ سال بیست و هفتم ■ شماره ۷۷۲۰ ■ پنجشنبه ■ ۱۸ شهریور ۱۴۰۰

ایران

صاحب امتیاز: خبرگزاری جمهوری اسلامی
مدیر مسئول: مهدی شفيعی
سردبیر: جواد دلیری

اذان ظهر ۱۳/۰۲ | اذان مغرب ۱۹/۳۹ | نیمه شب شرعی ۰۰/۱۹ | اذان صبح فردا ۵/۱۷ | طلوع آفتاب فردا ۶/۴۳

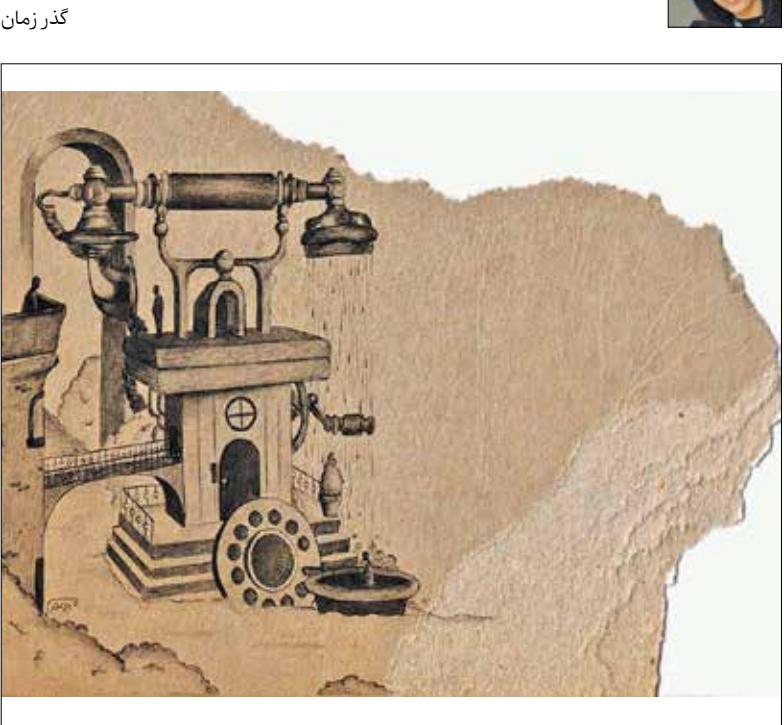
حضرت محمد(ص): خداوند دوست دارد که هرگاه یکی از شما کاری انجام می دهد آن را استوار و درست به سامان رساند.

سخن روز

کنز العمال، ج ۹۱۲۸

نگاره

پریسا نور اللهی

هنرمندان در فضای مجازی

هنرمندان در فضای مجازی بجز معرفی آثارشان باز هم با وضعیت فعلی افغانستان همدردی می کنند. از دیگر خبرهای دنیای مجازی هنرمندان تبریک تولد سارا پسیانی و نیز بحث روز واکسن هنرمندان مطرح است.

■ **چهره‌ها**

تینا پاکروان که این روزها سریال خاتون را در شبکه نمایش خانگی دارد، با انتشار عکسی در صفحه اینستاگرام خود از هنروران کیلان تمجید

کرد و نوشت: «یکی از معضلات سینمای ایران جدی نگرفتن هنروران است نه فیلمسازان برای درست بازی کردن آنها وقتی می گذارند و نه خودشان اکثر انگیزه‌ای برای دیده شدن و بازیگری دارند. در کیلان صحنه‌های مربوط به لهستانی‌ها تمام نگاه من به این مسأله را تغییر داد. همگی با عشق و ویراز انگیزه بازیگری آمده بودند و به من انگیزه می دادند که بیشتر و بیشتر به آنها بپردازم. از هنرور تبدیل شدن به بازیگران فرعی، همراه بودن در باران در دریا با وجود کرونا زیر سقف اتاقکی کوچک که ۱۰۰ نفر با هم بودیم. با عشقی که در من و همه گروه به ایشان متقابل بود. آنها‌تک تک امکان تبدیل شدن به یک بازیگر خوب را دارند.»

سجاد افشاریان نیز در صفحه خود آنونس نتائر «هرکسی یا روزی می میرد یا شب، من شبانه‌روز» را به نمایش گذاشته است و از گرفتن مجوز آن سخن گفته است. نتائری که در سال ۹۸ در پردیس نتائر شهرزاد اجرا شده است. او نوشت: «نتائر سبکی از زندگی است، من

■ **رویداد هنری**
صفحه رسمی مجله بخارا با انتشار عکسی یکصد و نود هفتمین نشست از سلسله جلسات صبح پنجشنبه مجله بخارا را به دیدار و گفت و گو با نجیب بارور، شاعر نامدار افغانستان اختصاص داده است.

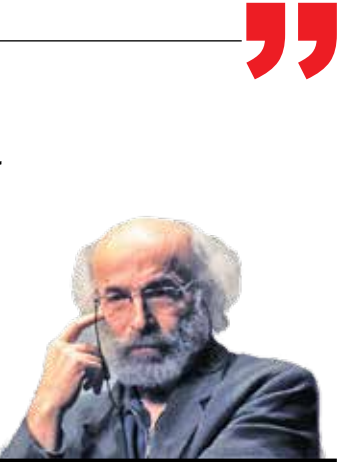
بنی‌نسبت به صورت مجازی در کتابفروشی فرهنگان قریب با حضور شاعر، یامان حکمت، مسعود عرفانیان و علی دهباشی در ساعت ۹:۳۰ صبح پنجشنبه هجدهم شهریور ۱۴۰۰ برگزار می شود.

■ **تازه‌های نشر**

کتاب چ که بخش کودک و نوجوان نشر چشمه است در صفحه خود خبر داده است که دو کتاب مجموعه یک قصه و دو قصه که شامل «یک گرگ و سه بزغاله» به نویسندگی عذرا جوزانی و «حسنی ونه حسنی و درخت سیب» به نویسندگی معصومه یزدانی برنده جایزه ویژه مهدی آذری یزدی شده‌اند. این جشنواره نخستین جشنواره ملی بازآفرینی متون کلاسیک فارسی کودکان و نوجوانان است.

نشر و کتابفروشی پنجره از بخشی از کتاب «به مملکت‌تون خدمت کنید» اثر محمدعلی مجتهدی را منتشر کرده است: «چهل سال تمام، نمی گویم به مملکتم خدمت کردم، چرخ پنجم مؤسسائی بودم که در رأسش بودم. خدمت را آقایان دیگر می کردند. بنده، ببخشید، بی‌کاره بودم، نوی دبیرستان البرز، مخصوصا، من تواناقم می‌کاره بودم. آن ۳۰۰ نفر معلم بودند که این دانش آموزان را هدایت کردند، نه من. من تدریس نمی کردم. آن ۳۰۰ نفر معلم اینها را هدایت کردند. من فقط مراقب آن بودم که این دانش آموزان که به من سپرده شده‌اند کسی به اینها خیانت نکند. خیانت به مفهوم اینکه درس کم به اینها بدهد و یا اینکه خدای نکرده اخلاقی‌شان را فاسد کند.»

کیانوش عیاری: مهم رضایت تماشاگر است

شناخت چندانی از شبکه‌های نمایش خانگی ندارم، اما فکر می‌کنم یکسری اتفاقاتی در حال افتادن است و این خوب است. راجع به خودم هم نمی‌دانم چون من دنبال این هستم که فیلم سینمایی بسازم. از سال ۹۵ فیلم نساخته‌ام و متأسفانه الان سینما در رکود است، به‌همین دلیل افرادی که می‌خواهند زندگی و کار کنند، به‌سمت این مدیوم‌ها می‌روند و کار انجام می‌دهند. ایرادی هم ندارد، اگر مردم خوششان بیاید، چه فرقی دارد که در سالن سینما کاری را ببینند یا صفحه تلویزیون خانه‌شان. چه در یک قسمت دو ساعته ببینند و چه در ۵۰ قسمت ۴۰ دقیقه‌ای؛ مهم رضایت تماشاگر است.

بخشی از صحبت‌های کارگردان سریال «۸۷ متر» در آستانه پخش سریال جدید خود با ایسنا

دردانه موسیقی ایران

۱۷ شهریور به سال ۱۳۹۵، سالگرد آسمانی شدن یکی از بزرگان موسیقی ایران استاد فرهنگ شریف است و ۱۸ شهریور ۱۳۵۸ سالگرد درگذشت استاد بزرگ موسیقی ایران و هنرمند برجسته تار استاد علینقی وزیری است و چه تقارن شگفت‌انگیزی.

استاد فرهنگ شریف را همگان می‌شناسند، بویژه اهالی موسیقی و ارادت خاصی به ایشان داشتند. نامش فرهنگ بود و نام فامیلی‌اش شریف و باید بگویم این دو نام به‌درستی و بحق شایسته چنین مردی نازنین است، بزرگمردی

که در رفتار و منش، آداب سخن گفتن و پوشیدن لباس با فرهنگ و همچنین در ارتباط با هنرمندان و دوستانش و نیز مردم بسیار بسیار شریف بود و بسیار خوشحالم این افتخار را داشته‌ام که با‌ها و با‌رها در منزلشان به دیدار و دست‌بوسی‌شان بروم.

آخرین باری را که به دیدارشان رفتم خوب به یاد دارم؛ به اتفاق یکی از دوستانم بود و برای نشان دادن کتاب ردیف به منزلشان رفتیم. آن روز و در مدت زمانی که همجواریشان بودیم به فراخور حوصله ایشان و به درخواست استاد شریف بخش‌ها و گوشه‌هایی از این کتاب را نواختم و مدتی بعد استاد با دستان لرزان و خسته خود چند خطی را در مقدمه این کتاب به نگارش درآوردند.

نوازندگی فرهنگ شریف را همگان می‌شناسند، اما آنچه که حائز اهمیت است اینکه در زمانی که همه – البته به‌غیر از استاد علینقی وزیری–

به گونه‌ای یکسان تار می‌نواختند، استادان فرهنگ شریف، علی‌اکبر شهنازی و لطف‌الله مجد دریچه‌ای دیگر از نوازندگی را به علاقه‌مندان

یادداشت

کیوان ساکت
آهنگساز و نوازنده تار و سم‌تار

با هنر اعتماد به نفس کسب کن

با یک سؤال مبحث امروز

با شروع می‌کنیم. رابطه هنر با احساس کارآمدی و اعتماد به نفس چگونه شکل می‌گیرد؟ اعتماد به نفس به این معنی است که فرد توانمندی و توانایی‌های خود را می‌شناسد و می‌داند با کسب مهارت‌ها و شناخت بیشتر می‌تواند نتایج‌های خود را از بالقوه به بالفعل تبدیل کند. باتوجه به این تعریف، فرد هنرمند با تشخیص و شناخت توانمندی‌های خود و با بکارگیری ارکان شناختی درصد تقویت مهارت‌های عملی برمی‌آید. او با استفاده از ابزارهای مورد نیاز به خلق اثر هنری که از قبل در ذهن خود آن را ترسیم کرده می‌پردازد. تکرار خلق آثار هنری به مرور زمان کارآمدی فرد و همچنین مهارت‌های رفتاری را در آن شاخه هنری تقویت می‌کند.

هرکدام از اقسام هنر می‌تواند در ارتقای سطح کارآمدی افراد کمک بسیار کند. چه بسیار کودکانی که به دلایل مختلف، منزوی، کم حرف و گوشه گیر هستند. توانایی صحبت کردن در جمع را ندارند. همین کودکان وقتی به توانمندی‌های درویشان توجه و تمرکز شده و علاقه‌مندی خود را پیگیری کرده‌اند، احساس نشاط و رضایت مندی درونی از خود به آنها دست داده است زیرا بخش کارآمدی آنها تقویت شده و راه خود را در ابراز وجود یافته‌اند و پس از مدتی می‌بینیم که همان کودکان با ارائه آثار هنری خود از انزوا و گوشه‌گیری بیرون آمده و می‌توانند در جمع موسیقی بنوازند یا آواز بخوانند یا در توضیح تابلوهایی نقاشی خود-براحتی با دیگران ارتباط برقرار کنند. این افراد شاید در دیگر مهارت‌های رفتاری دارای ضعف باشند ولی در بخش دیگری کاملاً روی اعتماد به نفسشان کار کرده و در سطح مناسبی قرار گرفته‌اند.

در این باره با شرح کوتاهی از زندگی یک نوجوان نمونه ای عینی از این مطلب را عنوان می‌کنیم: پسر نوجوان چهارده ساله ای که به‌دلیل زندگی در یک خانواده کم برخوردار از بسیاری امکانات آموزشی و رفاهی به دور مانده بود و به همین دلیل دایره دوستانش بسیار محدود و کوچک بود اعتماد به نفس پایین و خجالتی بودن او را از معاشرت با دیگران به دور نگه داشته بود و پسر داستان ما بعد از آشنایی با تعدادی از مددکاران در یک مؤسسه حمایتی و پس از گذراندن دوره‌هایی و به دست آوردن درک درستی از خود و هویتش، به هنر موسیقی علاقه نشان داد و به‌دنبال ابزار وجود و حضور خود از طریق موسیقی و آواز خواندن رفت. او آرامش خود را در هنر یافت و توانست در این عرصه خود را نمایان کند. او بواسطه آزاد کردن صدایش که سال‌هاست به‌خاطر سرزنش‌های اجتماع و افراد دوروبرش در سینه مانده بود، توانست بغض چهارده ساله را بشکند و در مقابل دیگران خواسته خود را بیان کند، آواز بخواند و ساز بنوازد. پسر داستان ما راه زیادی برای آموختن دارد ولی گام‌های نخست و سخت این راه را مرهون هنر است، هنری که دریچه‌ای به روی دنیایی پر از امید و آرزو برای او باز کرده است.

لذت‌هایی که بیخ چنگ‌تان است

می‌دانم طبق رسم معمول بسته پیشنهادی فرهنگی باید خواندن، دیدن، شنیدن یا تماشای آثار فرهنگی را مطرح کنم اما اجازه دهید به جای توصیه به تماشای فیلم خاص، پیشنهاد متفاوتی داشته باشم. سفارش می‌کنم این بار به جای دیدن چند فیلم، آثار و کارنامه کاری یک فیلمساز مطرح را مرور کنید. وقت بگذارید و تمام آثار یک کارگردان را ببینید و جهان فکری یک فیلمساز را بشناسید. حداقل یک کارگردان خوب را خوب بشناسید. اگر قرار به انتخاب باشد، گزینه من تماشای آثار استلنی کوبریک است. کوبریک فیلمساز متفکری است، استاد این حوزه است و همه فیلم‌هایش عالی است. برخی کارهایش از جمله «ادیسه فضایی» در حد پیشگویی است.

هراس و هوس، بوسه قاتل، کشتن، راه‌های افتخار، اسپار تاکوس، بری لیندون، لولیتا، دکتر استرنج لایو، غلاف تمام‌قلزی، ادیسه فضایی، چشمان کاملاً بسته، پرتقال کوکی، درخشش و ... همه را ببینید و برای تعطیلات پایان هفته یک فستیوال کامل سینمایی داشته باشید. فستیوالی که به لحاظ موضوعی تنوع دارد، هم سرگرم کننده است و هم معنادار.

اگر قرار باشد در حوزه کتاب پیشنهادی داشته باشم احتمالاً به لیست بلند بالایی خواهم رسید اما برای این روزها یک توصیه ضروری دارم؛ کتاب «غلط ننویسیم» ایوالحسن نجفی را حتماً بخوانید. اصلاً به عنوان یک کتاب بالینی همراه خود داشته باشید تا برای نامه نوشتن یا حتی نیاز امروز فضای مجازی یک کامنت گذاشتن، جمملات‌تان درست باشد و از غلط‌های معمول پاک شود. حتما یک دور دیوان حافظ را نه به عنوان فال دوره کنید. آثار سعدی را بخوانید و اگر خیلی همت‌تان بلندتر است، بروید سراغ مولانا و مثنوی و دیوان شمس دارم؛ کتاب «غلط ننویسیم» ایوالحسن نجفی را حتماً بخوانید. با ادبیات کهن خودمان آشنا شوید، هم حظ بردن است و هم معرفت‌اندوزی است. بروید سراغ همه این لذت‌هایی که بیخ چنگ‌تان است و فراموش کرده‌اید.

برای حوزه موسیقی هم همین درخواست را دارم. به جای موسیقی‌های دم دستی حتی برای یک بار هم که شده آثار پرویز مشکاتیان، حسین علیزاده و تمام بزرگان را دوره کنید. وقت بگذارید، مجال بدهید و این لطف را در حق خودتان کنید تا ذهن‌تان با فرهنگ خودمان آشنا شود.

عکس نوشت

خبرگزاری میراث آریا گزارش تصویری از بازار اراک منتشر کرده است. این بازار آخرین اثر معماری ایرانی است که در زمان فتحعلی شاه قاجار در سال ۱۲۲۸ هجری قمری در بافت مرکزی سلطان آباد(نام قدیم اراک) قرار دارد. این بازار ۱۰ آبان ۱۳۵۵ با شماره ثبت ۱۲۸۵ به‌عنوان یکی از آثار ملی ایران به ثبت رسیده است.

...

**هیچ شادی نیست اندر این جهان
برتر از دیدار روی دوستان
هیچ تلخی نیست بر دل
تلخ تر
از فراق دوستان پر هنر**

ابیات به جا مانده از کلیله و دمنه و سندبادنامه ابو عبدالله جعفر بن محمد رودکی سمرقندی

منابع نهضت عاشورا-۲۶

العقد الفرید، متنی در خدمت تحریف تاریخ کر بلا

آیین

اسماعیل علوی
دبیر گروه یاداری

از جمله کسانی از متقدمین که به تاریخ عاشورا پرداخته و پیرامون این روز تاریخی و حوادث قبل و بعد آن گزارشگری کرده «احمد بن محمد ابن عبد ربه» (۲۴۶-۳۲۸ ق.) ادیب و مورخ عرب زبان اندلسی، از اهالی قرطبه است. وی حادثه کربلا را در

کتاب مشهور خود «العقدالفرد» آورده. کتابی در تاریخ، اخبار و حکایات که گزارش‌های آن در ارتباط با تاریخ اندلس حائز اهمیت زیادی است، زیرا برخی را خود مؤلف شاهد آنها بوده و برخی از حوادث دیگر به‌دلیل آنکه منابع آن دوره از دست رفته، اطلاعاتی منحصربه‌فرد پیرامون تاریخ حضور اسلام درغرب می‌باشد. این کتاب از جایگاه ادبی نیز برخوردار بوده و به عنوان اثری ادبی از سوی مراکز آموزشی عرب زبان مورد توجه است. به گونه‌ای که مجموعه‌های بزرگ ادبی که پس ازالعقد الفرید پدید آمده‌اند، عموماً از این کتاب فراوان بهره برده‌اند. این به موازات شهرت کم نظیر خود هموار منتقدان سرخستی نیز داشته است. قفاط شاعر معاصر ابن عبد ربه با طعنه‌نامگذاری کتاب وی به العقد الفرید (سینه زری می‌ماند) را مورد ریشخند قرار داده و آن را «حبل التؤم» (رشته سیریدبو) نامیده است. العقد الفرید به تقلید از «عیون الاخبار» تألیف ابن قتیبه نگارش یافته و مندرجات و ترتیب و عناوین ابواب آن آشکارا برگرفته از کتاب ابن قتیبه است. هدف از نگارش این به گفته مؤلف در سرآغاز کتاب آن بوده که: «مجموعه‌ای از معارف و آداب مشرق زمین را در اختیار نسل جوان مغرب زمین قرار دهد». این کتاب در عین حال شامل بخش‌هایی مربوط به تاریخ اندلس و شاعران اندلسی نیز می‌باشد. تألیف العقد الفرید زمانی بسیار به‌طول انجامیده و پیوسته مطالب و مندرجات بخش‌های تنظیم یافته آن مورد افزایش و کاهش و بازنویسی قرار داشته است.

ابن عبد ربه، همانند ابن قتیبه، سر آن داشته تا کنایش از گزند کهنگی در امان ماند و عامه مردم از آن بهره‌مند شوند و در سفر و حضر آن را فرو نگذارند، از این رو به مختصرنویسی روی آورده و اسناد روایات و حکایات خود را حذف کرده است. همچنین در همین جهت از نقل برخی موضوعات تاریخی که از اهمیت زیادی داشته دوری جست و در عوض از آوردن

داستان‌های مورد پسند عموم، حتی شوخی‌های زنده و تعبیرات مستهجن‌آیی‌نی نداشته‌است.

ابن عبد ربه دارای شخصیتی ضد شیعی بوده و شیعیان را رافضی دانسته و به آنان تهمت‌ها و بدگویی‌های زیادی روا داشته‌است. وی در کتاب خودالعقد الفرید ضمن بیان حوادث سال ۶۱ هجری قمری به حادثه کربلا پرداخته و به شیوه کوتاه‌نویسی ۱۰ صفحه‌از کتاب خود را بیشتر به این واقعه تاریخ‌ساز اختصاص نداده و کمترین اشاره‌ای نیز به جزئیات نکرده و تقریباً به اطلاعات دایرةالمعارفی بسنده کرده است. اما دربخش معرفی عقاید شیعیان شبهات و اتهامات بسیاری را مطرح و نقل کرده است، تا آنجا که شیعیان را یهود امت نامیده که مسلمانان آنان را دشمن می‌پندارند.

او روایت خود از حادثه کربلا را از مقتل «قاسم بن سلام هروی» یا واسطه(علی بن عبدالعزیز» نقل کرده که این مقتل امروز در دست نمی‌باشد.

نکته قابل توجه در کتاب «العقد الفرید» ابن عبد ربه اینکه وی از اخبار مورخان و مقتل نویسانی بهره برده است که نقه نبوده و اغلب گمنام‌اند. وی گزارش خود از حادثه کربلا را از مقتل قاسم بن سلام هروی که به واسطه شخصی به نام علی بن عبدالعزیز نقل کرده است. سپس از افرادی همانند ربیع بن بکار، ضحاک بن عثمان خزاعی و حسن بصری اخباری را آورده است. از جمله گزارش‌های خلاف ابن عبد ربه که از قاسم بن سلام نقل کرده، جریان دیدار امام حسین (ع) با عبدالله بن مطیع در راه مکه است. وقتی که وی از حضرت سؤال می‌کند کجا می‌روی؟ آن حضرت می‌فرماید: «به عراق، چون از سوی آنان بیش از یک‌بار برابرم نامه (دعوت) آمده است!» در حالی که دعوت عراقیان، چند روز پس از اقامت حضرت در مکه بوده است.

